Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

4

Vragen van de leden **Meijer** (SP), **De Boer** (Groenlinks), **Van Dijk** (PVV), **Koffeman** (PvdD) en **Kuiper** (Christen Unie) op 14 januari 2015 medegedeeld aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Wonen en Rijksdienst betreffende *gedeeltelijk vertraagde invoering Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT.*

Antwoorden van de heer **Plasterk** (Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Wonen en Rijksdienst (ontvangen 24 februari 2015).

Vraag 1
Heeft u kennis genomen van het artikel «Dit wordt het laatste jaar van Rutte-II» in «De Telegraaf» van 13 januari 2015, waarin de indruk wordt gewekt dat er met betrekking tot de invoering van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT reeds vooraf afspraken bestonden die tot nu toe voor Kamer en publiek verborgen zijn gebleven?

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Herinnert u zich dat de Eerste Kamer tijdens de recesperiode op 22 december 2014 in een toegevoegde vergadering is bijeengekomen, uitsluitend met het doel om te voorkomen dat de door de regering voorgestelde invoering per 1 januari 2015 van de Wet verlaging bezoldigings-maximum WNT zou worden vertraagd door te late besluitvorming?

Antwoord 2
Ja.

Vraag 3
Waarom is tijdens dit Kamerdebat op geen enkele wijze gebleken dat er omstandigheden bestonden die na aanvaarding van dit wetsvoorstel zouden kunnen leiden tot het alsnog uitsluiten van sectoren van deze snelle invoering?

ah-ek-20142015-4
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Antwoord 3
Al toen het wetsvoorstel werd ingediend bij de Tweede Kamer is door de regering nadrukkelijk aandacht besteed aan het belang van een zorgvuldige implementatie van de beoogde verlaagde norm. Om deze reden bevatte het wetsvoorstel, zoals ook in de memorie van toelichting en in het nader rapport is toegelicht, een overgangsbepaling op basis waarvan de in 2014 geldende sectorregelingen die niet tijdig en op een zorgvuldige wijze konden worden aangepast aan de normverlaging, automatisch ook voor 2015 van kracht blijven, ook indien deze boven het verlaagde wettelijke bezoldigingsmaximum liggen. Deze bepaling staat in artikel 7.4, tweede lid, WNT.[1]
Over deze overgangsbepaling is in de memorie van toelichting het volgende opgenomen: «*Mocht het dit jaar niet goed mogelijk zijn om tijdig een zorgvuldige aanpassing van de bestaande sectornormen voor te bereiden en tot stand te brengen, dan is de vakminister op grond van het tweede lid bevoegd om bestaande sectornormen voor het jaar 2015 nog niet aan te passen aan de normverlaging. In dat geval blijven de voor 2014 vastgestelde bedragen automatisch gelden voor het kalenderjaar 2015. Deze bedragen kunnen derhalve boven het wettelijke bezoldigingsmaximum (zoals dat voor 2015 geldt!) liggen. Benadrukt wordt dat het hier om een bevoegdheid van de Minister gaat: hij kan er derhalve voor kiezen om met ingang van 1 januari 2015 de verlaagde maxima of gedifferentieerde normen aan te passen aan het wettelijke bezoldigingsmaximum. In dat geval dienen ook alle bedragen onder het wettelijk bezoldigingsmaximum te liggen. Indien hij voor 1 januari 2015 geen nieuwe bedragen heeft vastgesteld, dan blijven voor 2015 van rechtswege de bedragen van 2014 van kracht.*»[2] Ook in de nota naar aanleiding van het verslag van 30 september 2014 is deze bepaling nog eens op een vergelijkbare manier toegelicht.[3]
Op 28 november 2014 heeft de regering in de memorie van antwoord aan uw Kamer naar aanleiding van een opmerking in het voorlopig verslag over de aanpassing van sectornormen de volgende passage opgenomen: «*Ten slotte het voorgestelde artikel 7.4, tweede lid. Op grond van dit artikel kunnen bij inwerkingtreding van dit voorliggend wetsvoorstel per 1 januari 2015 de bestaande sectornormen nog één jaar boven de nieuwe 100%-norm liggen, indien het niet mogelijk is om op zorgvuldige wijze de sectornormen (staffels en verlaagde maxima) aan de nieuwe 100%-norm aan te passen. Hierdoor kan hoogstens één jaar uitstel worden verkregen. Met ingang van 1 januari 2016 dienen echter de sectornormen te voldoen aan de 100%-norm.*»[4]
In de nadere memorie van antwoord aan uw Kamer is op 15 december 2014 het volgende opgemerkt: «*Voor de verschillende sectoren, waarvoor krachtens de wet in 2014 sectorale normen van kracht zijn, wordt ook al rekening gehouden met het benutten van het overgangsjaar waarvoor het voorgestelde artikel 7.4 de grondslag biedt. Dat overgangsjaar ziet op de door de vakministers ingerichte bezoldigingsstelsels voor hun sectoren waarvan bovenkant wordt gevormd door de huidige 130%-norm, zoals voor de hoogste klasse van woningcorporaties en voor de topfunctionarissen in het wetenschappelijk onderwijs. Deze sectornormen worden bij gebruikmaking van het overgangsjaar ingevolge artikel 7.4 per 1 januari 2016 aangepast.*»[5]
Met deze aankondiging («wordt ook al rekening gehouden met het benutten van het overgangsjaar») is uw Kamer voorafgaand aan de plenaire behandeling geïnformeerd.

Vraag 4
Was het de Minister van Binnenlandse Zaken tijdens het Kamerdebat bekend dat zijn collega's verantwoordelijk voor de sectoren wonen en volksgezondheid het voornemen hadden om voor of na aanvaarding van dit wetsvoorstel de beslissing te nemen om de eerst mogelijke invoeringsdatum van 1 januari 2015 niet toe te passen?

---

[1] Artikel I, onderdeel I, van het voorstel van wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT.
[2] Zie: Kamerstukken II 2014/2015, 33 978, nr. 3, blz. 37. Zie ook het algemeen deel van de memorie van toelichting, blz. 11 en 12, waarin ook expliciet gewezen wordt op deze mogelijkheid.
[3] Zie: Kamerstukken II 2014/2015, 33 978, nr. 7, blz. 3.
[4] Zie: Kamerstukken I 2014/2015, 33 978, nr. C, blz. 16.
[5] Zie: Kamerstukken I 2014/2015, 33 978, nr. E, blz. 4.

Antwoord 4
Ja, zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 5 en 6
Op welk moment, voor of nadat de Tweede Kamer op 16 oktober 2014 het wetsontwerp 33.978 had aangenomen, is door de Ministers verantwoordelijk voor de sectoren wonen en volksgezondheid gestart met het daadwerkelijk mogelijk maken van de toepassing onmiddellijk nadat de Eerste Kamer het voorstel zou hebben aangenomen?
Welke omstandigheden hebben veroorzaakt dat in enkele sectoren de voorbereiding van de invoering op 22 december 2014 achteraf nog onvoldoende bleek te zijn gevorderd om algehele tijdige invoering mogelijk te maken?

Antwoord 5 en 6
Het bleek de desbetreffende Ministers niet mogelijk een zinvol overleg te voeren over de aanpassing van de staffels, zolang er geen wettelijke grondslag was voor de lagere norm. Gezien de jurisprudentie op dit punt[6] is zorgvuldigheid bij de voorbereiding een voorwaarde voordat de vakminister de ministeriële regeling kan vaststellen.

Vraag 7
Heeft het uitstel uitsluitend betrekking op het tempo waarin de bezoldiging van bestaande functionarissen wordt verlaagd, of kan het ook leiden tot het buiten toepassing laten van deze wet bij de vervulling van vacatures in 2015? Indien dit laatste het geval is, wat onderneemt u dan om alsnog te voorkomen dat personen nieuw worden aangesteld tegen een salaris dat op termijn moet worden verlaagd?

Antwoord 7
Bij topfunctionarissen met bestaande bezoldigingsafspraken die binnen het «oude» toepasselijke staffelbedrag vallen, maar boven het vanaf 1 januari 2016 voor hen geldende staffelbedrag, gaat het overgangsrecht vanaf die datum in. Voor deze categorie heeft het uitstel dus wel consequenties.
Wanneer topfunctionarissen al voor 2015 onder het overgangsrecht vielen, omdat hun bezoldiging al boven de «oude» WNT-norm of het (lagere) toepasselijke staffelbedrag lag, blijft het verloop van de overgangsregeling identiek met het verloop bij topfunctionarissen in sectoren zonder overgangsjaar. Het uitstel heeft voor deze categorie dus geen enkele consequentie.
Bij nieuwe aanstellingen gelden in 2015 de (hogere) normen uit 2014. Het in 2015 maken van bezoldigingsafspraken boven de normen die per 1 januari 2016 in deze sectoren gaan gelden, wordt niet aangemoedigd. Zulke afspraken doen immers juist afbreuk aan de doelen die aan het beleid voor topinkomens in de (semi)publieke sector ten grondslag liggen en waarschijnlijk ook het publieke imago van de desbetreffende instellingen. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd, dat dergelijke handelingen niet strijdig zijn met het op dat moment geldende wettelijk kader. Er zal in het toezicht en bij de handhaving van de WNT nadrukkelijk worden toegezien op de grenzen hiervan en er zal worden gehandeld wanneer hier buiten wordt getreden.

[6] Zie de uitspraak van de Rechtbank Den Haag in zijn vonnis van 30 oktober 2013 in de zaak van verenigingen van bestuurders en toezichthouders van woningcorporaties (NVBW) en de Staat (zaaknummer C/09/442386).